

TESKÁNDI CSUKÁS ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA
Teskánd, Rákóczi u. 31.
Tel: 92/570-020

Teskándi Csukás István Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2023

Tartalom

1. BEVEZETÉS.....	5
2. ISKOLÁNK RÖVID BEMUTATÁSA.....	6
2.1. HITVALLÁSUNK	6
2.2. KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK	6
2.3. ISKOLÁNK LEGFONTOSABB ADATAI	6
2.4. HELYZETELEMZÉS	7
2.4.1. Iskolánk legfontosabb jellemzői, adottságai:	7
3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	8
3.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	8
3.1.1. Pedagógiai alapelveink.....	8
3.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei	8
3.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai	9
3.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai	10
3.1.5. A nevelő munkaeszköz- és eljárásrendje	11
3.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	13
3.2.1. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink.....	13
FEJLESZTÉSI TERÜLETEK – NEVELÉSI CÉLOK	13
3.2.1.1. Az erkölcsi nevelés	13
3.2.1.2. Nemzeti öntudat, hazafiás nevelés.....	14
3.2.1.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	15
3.2.1.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	16
3.2.1.5. A családi életre nevelés	16
3.2.1.6. A testi és lelki egészségre nevelés.....	17
3.2.1.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	17
3.2.1.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	18
3.2.1.9. Pályaorientáció.....	18
3.2.1.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	19
3.2.1.11. Médiatudatosságra nevelés	19
3.2.1.12. A tanulás tanítása.....	19
3.2.2. KULCSKOMPETENCIÁK.....	20
3.2.2.1. Anyanyelvi kommunikáció.....	20
3.2.2.2. Idegen nyelvi kommunikáció	21
3.2.2.3. Matematikai kompetencia	22
3.2.2.4. Természettudományos és technikai kompetencia	22
3.2.2.5. Digitális kompetencia.....	24
3.2.2.6. Hatékony, önálló tanulás.....	24
3.2.2.7. Szociális és állampolgári kompetencia	25
3.2.2.8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia	26
3.2.2.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség.....	27
3.2.2.10. További releváns kompetenciaterületek	27
3.3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	28
3.3.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai.....	28
3.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	32
3.3.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	33
3.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	34
3.4.1. A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciaterületek	35
A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	37
3.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	37
3.4.3. A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai.....	37
3.4.4. A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során	38
3.5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	38
3.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	38
3.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	39
AZ OSZTÁLYFŐNÖK HATÁSKÖRE ÉS LEGFONTOSABB FELADATAI	39

3.6.	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	40
3.6.1.	<i>A tehetség és képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek</i>	40
	TEHETSÉGES TANULÓK FEJLESZTÉSE – TEHETSÉGGONDOZÁS	41
3.6.2.	<i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program</i>	43
3.6.3.	<i>A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése</i>	44
	BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI ÉS MAGATARTÁSI PROBLÉMÁKKAL KÜZDŐ TANULÓK	44
3.6.4.	<i>Sajátos nevelési igényű tanulók</i>	46
3.6.5.	<i>Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása</i>	47
3.6.6.	<i>A szociális hátrányok enyhítését segítő program</i>	48
3.7.	A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	49
3.8.	KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, A TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL.....	49
3.9.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGASZABÁLYZAT	51
3.9.1.	<i>TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK LEGFONTOSABB ALAPELVEI</i>	51
3.9.2.	<i>AZ EGYES VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI, KÖVETELMÉNYEI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDJE</i>	55
3.10.	A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	56
3.10.1.	<i>Iskolaváltás, átvétellel kapcsolatos szabályok</i>	56
3.10.2.	<i>Az 1. évfolyamba lépés feltételei</i>	57
3.10.3.	<i>Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon</i>	58
3.10.4.	<i>A felvételi eljárás különös szabályai</i>	58
4.	AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE.....	59
	A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE, JELLEMZŐI.....	59
4.1.	AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE: KERETTANTERV (LÁSD. 2. SZÁMÚ MELLÉKLET)	59
4.2.	ÓRASZÁMOK	59
4.2.1.	<i>Az 1-4. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020-21. tanévtől</i>	60
4.2.2.	<i>Az 5-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020-21. tanévtől</i>	60
4.2.3.	<i>Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások</i>	61
4.2.3.1.	<i>A tantárgyválasztás szabályai, eljárásrendje</i>	62
4.3.	TANKÖNYVEINK, TANESZKÖZEINK KIVÁLASZTÁSA IGEN NAGY ODAFIGYELÉST IGÉNYLŐ FOLYAMAT.	63
4.4.	A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	64
	A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	64
4.4.1.	<i>Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása</i>	64
4.4.2.	<i>A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása</i>	65
4.5.	A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	66
4.6.	A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	67
4.7.	AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	67
4.7.1.	<i>Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig</i>	71
4.7.2.	<i>Az 3-8. évfolyamos tanulók értékelése</i>	73
4.7.3.	<i>A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése, követelményei, formái és minősítése</i>	75
4.7.3.1.	<i>A magatartás értékelése:</i>	76
4.7.3.2.	<i>A szorgalom értékelése:</i>	77
4.8.	JUTALMAZÁS ÉS FEGYELMI INTÉZKEDÉSEK	77
4.9.	AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI	80
4.10.	AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	81
4.11.	A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI.....	83
4.12.	<i>Projektoktatás</i>	83
4.13.	A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	83
4.14.	AZ ISKOLA EGÉSZSÉG- ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	84
4.14.1.	<i>Egészségnevelési program</i>	84
4.14.2.	<i>A környezeti nevelés</i>	86
	A PEDAGÓGIA PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA:.....	90
	A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE	90
	A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEI	90
	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	91
	AZ INTÉZMÉNYBEN MŰKÖDŐ EGYEZTETŐ FÓRUMOK NYILATKOZATAI	91
	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRÓL ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRÓL SZÓLÓ ZÁRADÉK	92

22.3. FENNTARTÓI JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZAT.....	93
2. SZ. FÜGGELÉK: A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	94

1. BEVEZETÉS

Az iskola szolgáltató intézmény, amelytől a társadalmi, gazdasági és kulturális ismeretekre épülő versenyképes tudás megszerzését követeli meg az abban szereplőktől. A szolgáltatást igénylők (szülők, érintett társadalmi közösségek) elvárják az iskolától, hogy a gyerekekben társadalmilag hasznos képességeket alakítson ki, mint pl.:

- konstruktív életvezetésre való igényt,
- folyamatos tanulásra és önfejlesztésre való igényt,
- a tolerancia képességét,
- kommunikációs és együttműködési képességeket,
- az idegen nyelvi kommunikáció képességét,
- kezdeményező és vállalkozói képességet.

Az iskolának alkalmazkodnia kell ezekhez az igényekhez, folyamatos megújulásra készen. Ehhez állandóan figyelni és értékelni kell az iskola legfontosabb partnereinek (szülők, tanulók, fenntartó) igényeit és elvárásait.

A Teskándi Csukás István Általános Iskola értékes hagyományaira építve széles tevékenységkínálattal, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

„Azt valamennyien tudjuk, hogy tudást senki sem tud adni. A tudás egyéni, individuális.

A pedagógus – akármilyen nagyszerű is – csak magot szór el. Csakhogy ennek meg kell, hogy teremtsük a feltételeit. A munka örömet kell, hogy szerezzen, a feladatnak pedig kihívásnak kell lennie. A gyermekeknek pedig eredményt kell elérni a célhoz vezető úton. A cél pedig a gyermek tudásszomjának felébresztése.

Ha a gyermeknek több ízben sikerül leküzdenie a nehézségeket, és a feladat elvégzése után büszkeséget, örömet érez, akkor ezt a pozitív életérzést csakhamar összekapcsolja a tudással, a tanulás vágyával.”

(Lelkes Éva)

2. ISKOLÁNK RÖVID BEMUTATÁSA

2.1. Hitvallásunk

Tanulóink szívesen járjanak, és érezzék jól magukat iskolánkban, élményekben gazdag diákéveket teremtsünk számukra, és olyan képzést nyújtsunk, hogy mindenki képességeinek megfelelően a legjobb eredményt érhesse el.

2.2. Küldetésnyilatkozatunk

Olyan iskolát szeretnénk:

- ahol megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül a gyerekeket,
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahová mindezekért a szülők szívesen hozzák gyermekeiket,
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért, és alkotói szabadsága kibontakozhat,
- amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők és a fenntartó igényeihez.

2.3. Iskolánk legfontosabb adatai

Az intézmény elnevezése: Teskándi Csukás István Általános Iskola

Székhelye: 8991 Teskánd, Rákóczi Ferenc utca 31.

OM azonosító: 037598

Fenntartó: Zalaegerszegi Tankerületi Központ
Zalaegerszeg, Bíró Márton utca 38.

Beiskolázási körzete: Babosdöbréte, Boncodfölde, Böde, Dobronhegy, Hottó, Teskánd

Alaptevékenysége: általános iskolai nevelés, oktatás

Alapítás éve: 1990

2.4. Helyzetelemzés

2.4.1. Iskolánk legfontosabb jellemzői, adottságai:

- Iskolánk a megyeszékhelyhez, Zalaegerszeghez közel helyezkedik el.
- Iskolánk rendelkezik saját étkezővel, tornateremmel, könyvtárral, informatikai szaktanteremmel.
- Alapítványok is támogatják az iskolánkat, hozzájárulnak a nevelő-oktató munka színvonalának emeléséhez, tevékenységeink bővítéséhez, a tárgyi feltételeink javításához.
- Az iskola melletti tanuszodás óvoda biztosít úszásoktatást tanulóinknak.
- Az iskola környéke rendezett. Az esztétikus, tágas, belső zárt udvar, játszótér és aszfalttal borított kézi- és kosárlabda pálya biztosítja tanulóink számára a szabadidő kellemes eltöltését.

3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

3.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.1.1. Pedagógiai alapelveink

Alapvető értékként kezeljük a tanítási-tanulási folyamat eredményességét, hatékonyságát; az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóságát, hasznosságát, az alapvető erkölcsi normák, magatartási szabályok elsajátítását.

Alapelveink:

- világnézeti semlegesség biztosítása a tanítási-tanulási folyamat egészében,
- hozzáférhető, előhívható, használható minőségi tudás közvetítése,
- a kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása, kiemelt fejlesztése,
- a különböző kultúrák iránti nyitottság és érdeklődés felkeltése,
- tanulási esélyegyenlőség biztosítása – a tudáshoz való jutás egyenlő esélyének biztosítása,
- személyre szabott fejlesztés az életkori és az egyéni sajátosságok figyelembevételével,
- egységesség és differenciáltság a tanítás során,
- együttműködés és önállóság a tanulási folyamatokban,
- sikerélmény biztosítása minden tanuló számára,
- környezettudatos magatartás,
- demokratizmus és aktív állampolgári magatartás kialakítása,
- partnerközpontú működés,
- nyitottság a működés minden szintjén.

3.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei

A hagyományok kiépítése, ápolása, megőrzése nagyon fontos nevelési feladat, így iskolánk történetének ismerete, a tanulókkal való megismertetése, az évfordulók megünneplése komoly nevelési lehetőségeket rejt magában.

Egy hagyománnyal rendelkező iskola ereje a múltjában és a jelen munkájában keresendő. A pedagógiai programban a történetünk azon mozzanatait fogalmazzuk meg, melyek meghatározzák az intézmény nevelési elveit, értékeit, mindennapi életét, hovatartozását.

3.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében:

A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás (lifelong learning) megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.

A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.

Újszerű tanulószervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.

Digitális írástudás elterjesztése.

Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.

Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.

Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.

A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.

A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.

Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.

Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.

Az idegennyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.

Az infokommunikációs technológia instrumentumai (IKT-eszközök) alkalmazásának folyamatos fejlesztése /internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák/.

A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.

Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.

Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.

A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.

Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkálja.

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.

3.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk nevelési feladata a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.

Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.

A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.

Tehetség gondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.

A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.

Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.

A személyes meggyőződés és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Azon hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak

A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba integrációjuk elősegítése révén.

A célok megvalósulását lehetővé tevő tevékenységek:

- Kompetencia alapú oktatás kiterjesztése.
- Életközeli tanulási környezet kialakítása.
- A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűsége törekvés tevékenységrendszerének biztosítása.
- A játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása.

3.1.5. A nevelő munkaeszköz- és eljárásrendje

A kulcskompetenciák fejlesztésének fontos feltétele a fejlesztési célokkal adekvát tanulási-tanítási folyamat tervezése, a tanulók tanulási stílusához illeszkedő tanulásszervezési módszerek alkalmazása a frontális osztálymunka megtartásával, dominanciájának csökkentésével.

Alkalmazzuk a tanítás-tanulás folyamatának különböző szervezeti kereteit a tanulók tevékenységének, önállóságának, kezdeményezőkézségének, problémamegoldásának, együttműködésének, alkotóképességének előtérbe állításával a differenciált tanulásszervezés egyéni, a páros, a kooperatív csoportmunka, projektben tanulás, a meglévő tudás felhasználása, az új ismeretek megszerzésének folyamatában.

Céljaink elérése érdekében alkalmazott módszerek

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép,
- bírálat, önbírálat,
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás,
- előadás, vita, beszámoló.

Ösztönző módszerek:

- helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret,
- gyakorlás, követelés,
- ellenőrzés, értékelés (szóban vagy írásban), osztályozás,
- játékos módszerek.

A pozitív magatartásra ható módszereink:

- helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás,
- osztályozás,
- felszólítás, kényszerítés,
- követelés.

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek:

- felügyelet,
- ellenőrzés,
- figyelmeztetés,
- intés, elmarasztalás, tiltás,
- büntetés.

3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink

- különböző szintű adottságaikkal,
- eltérő mértékű fejlődésükkel,
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

3.2.1. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink

Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, a nevelés és az oktatás során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

3.2.1.1. Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú

bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

3.2.1.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

Lázár Ervin Program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a lehetséges programelemek körét.

1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyen (Fővárosi Nagycirkusz)
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten - (kőszínház)

3.2.1.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az alapvető jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel

a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

3.2.1.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy a nevelési-oktatási folyamatban részt vevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

3.2.1.5. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyermekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

3.2.1.6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az intézményi komplex mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

3.2.1.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

3.2.1.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességekre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

3.2.1.9. Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

3.2.1.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

3.2.1.11. Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működéssel és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

3.2.1.12. A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban;

hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ez által alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, tudatosan adjon példát szakmai felkészültségéből, korrektségéből, emberségéből, hitelességéből. Ennek alapján mindezt jogosan várhatja el tanítványaitól is.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Anyanyelvi és matematikai kompetenciák
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Környezettudatosságra nevelés
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Hatékony, önálló tanulás

3.2.2. Kulcskompetenciák

3.2.2.1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása

- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

3.2.2.2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy nyelvi készség (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

3.2.2.3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazására való törekvést (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok).

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreatitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok segítségével
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

3.2.2.4. Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a

természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget. A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terepében kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- logikai képességek
- rajzoló készség
- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és az nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel

- nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

3.2.2.5. Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

3.2.2.6. Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

3.2.2.7 Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felőli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése

- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

3.2.2.8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás

- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

3.2.2.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságát és elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgóképfotó fontosságának elismerése.

3.2.2.10. További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna
3. Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása
4. Tanulásiirányítás – önálló tanulásra való nevelés
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével

6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás
7. Értékkorrekciók, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája
8. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

3.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.3.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességeket fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Az egészség a teljes testi-lelki és szociális harmónia állapota. Az iskolai egészséges életmódra nevelés elsődleges célja: a fiatalság ismerje fel, hogy az egészség olyan érték, amelyet az egyénnek és a közösségnek egyaránt óvni, ápolni, védeni kell. E cél csak akkor érhető el, ha párosul az önmagunkért és másokért (családért, környezetért) érzett felelősséggel – ebben az értelemben tehát erkölcsi kérdés. Tudatosítani kell a fiatalokban, hogy az egészség megőrzése egyéni és társadalmi méretekben gazdasági kérdés, befektetés a jövőbe. A tananyagba be kell építeni a bioetika elemeit, az emberi élettel, az egészséggel összefüggő elvek ismeretét. Az emberi élet védelme alapvető emberi követelmény, akkor is, ha betegről, fogyatékosról, magzatról van szó.

Az egészséges életmódra nevelés hatékony módszere a megelőzés. A megelőzés feltételezi az ismeretek közlését és elsajátíttatását, a magatartás pozitív irányú befolyásolását. Az egészségnevelés célja motiválni a tanulókat az egészséges életmód kialakítására vagy továbbvitelére, az elsajátított magatartásformák szinten tartására és fejlesztésére. Tanulóinkban ki kell alakítani a pozitív életszemléletet és beállítottságot.

Ehhez szükséges a testi-lelki egészség megóvása. Az egészségnevelés több összetevője (pl. a szomatikus, szexuális nevelés) szoros egységben van a környezeti neveléssel, a családi életre neveléssel is.

Az egészséges életmódra nevelés kiemelt szerepet játszik az egész iskolai életben. A családdal, a társadalommal együttműködve a legfontosabb a megelőzés, az egészségmegőrző szokások tevékeny kialakítása. Szükséges az egészségkárosító tényezők megismerttetése, a már meglévők elleni védekezés.

Az iskolai egészséges életmódra nevelésben kölcsönhatásban kell érvényesülnie a mozgás- és táplálkozáskultúrának, a tisztálkodási szokásoknak. A tanulóknak tudniuk kell, hogy az alkoholfogyasztás, a dohányzás, a kábítószer-fogyasztás, a szexuális szabadosság, a helytelen gyógyszerfogyasztás és vegyszerkezelés az egészségünket veszélyezteti.

Igen fontos, hogy kellő súlyt kapjon a biztonságos életvitelre és közlekedésre nevelés. A pedagógusok legyenek tájékozottak, hogy milyen veszélyek fenyegetik a gyermekeket az iskolán kívül, s óvják a rájuk bízott gyermekeket ezektől a veszélyektől.

A kisiskolás korban folytatni kell az óvodáskorban megkezdett helyes egészségügyi szokások kialakítását (a személyi tisztaság alapvető szokásai, az egészséges táplálkozás és életmód szokásrendszere). Ki kell elégíteni a kisgyermek mozgásigényét, arra törekedve, hogy minél több időt töltsenek a szabad levegőn. Már ebben a korban különös gondot kell fordítani a drogmegelőzésre.

A serdülőkorban az egészséges életre nevelés nemcsak az érzelmekre, hanem az értelemre is kell, hogy hasson. A nevelőknek figyelniük kell arra, hogy a helyes szokások megmaradjanak. Az alkohollal, a dohányzással, a kábítószerrel kapcsolatos problémakörre rendszeresen vissza kell térni. Törekedni kell arra, hogy a személyes szabadságot korlátozó vagy leromboló szokásokkal kapcsolatban elutasító beállítódás alakuljon ki tanítványainkban. A problémákat és a veszélyeket folyamatosan meg kell beszélni a gyermek neveléséért felelős szülővel.

Az egészséges életmódra-nevelés és az ezzel kapcsolatos ismeretek oktatása

a) Az alsó tagozatban a komplexitás jellemző, de elsősorban

- a magyar,
- a környezetismeret,
- a testnevelésórákon valósul meg.

b) A felső tagozatban elsősorban

- a biológia-egészségtan,
- az osztályfőnöki,
- a testnevelésórákon, de más tárgyak keretében is megjelenik.

Az osztályfőnöki órák legfontosabb egészségnevelési feladata a felvilágosítás, a prevenció, ám megfelelő ismeretek, adatok, tények nélkül mindez lehetetlen. Szükségesek a biológia- és egészségtanórán szerzett ismeretek. Mivel az egészségnevelés szerves része az iskolai nevelési programnak, a témákat egymással összefüggésben építjük be az adott évfolyam tantervébe.

Az iskolai egészséges életmódra nevelés feladatai:

- Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi és szociális fejlődését.
- Adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére. Ismertesse meg a környezet, elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait.
- Személyi, tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek egészségi állapotát javítják.
- Neveljen az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékévé váló tiszteletére.
- Tanítsa meg a gyerekeket arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.

- Fejlessze a tanulók elfogadó és segítőkész magatartását a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránt.
- A gyermekeket a káros függőséghez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésére nevelje. Segítse a krízishelyzetbe jutottakat.
- Foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel.
- Fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.
- Az iskolai környezet, mint élettér is biztosítsa az egészséges testi-lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.
- Figyeljen az osztályterem berendezésére egészségügyi szempontból (asztalok, székek mérete, világítás), rendszeres szellőztetésére.
- Minden tanítási órán fordítson figyelmet a helyes testtartásra, vegye figyelembe az egyéni adottságokat (rövidlátás, hallászavar).
- Figyeljen az ülésrend változtatására (változatosság a gyermek szemének, gerincének terhelésében).
- Figyeljen az ebédlő higiéniájára, biztosítsa a gyermekek nyugodt, egészséges táplálkozását.

Az egészségre nevelés fő témái:

1. Egészség-betegség
2. Táplálkozás-mozgás
3. Napirend-szabadidő helyes felhasználása, alvás
4. Testápolás (személyi higiénia) és öltözködés
5. A családi élet jelentősége
6. Kortárskapcsolatok
7. Káros szenvedélyek – helyes döntések
8. Szexualitás
9. Az egészséges környezet és védelme
10. A bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzése
11. Balesetek megelőzése, elsősegélynyújtás

3.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelésóra) és alkalmasszerűen (egy projektekhez kapcsolódva) délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

a.) Elméleti ismeretek: tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

<i>biológiaóra</i>	<i>kémiaóra</i>	<i>fizikaóra</i>	<i>testnevelésóra</i>	<i>osztályfőnöki órák</i>
rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeres vérzés komplex újraélesztés	mérgeзések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések forráзás szénmonoxid- mérgeзés	égési sérülések forráзás	magasból esés, húзódás, ficam, törés	az 5-8. évfolyam tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek

b.) Gyakorlati ismeretek: helyi szakember bevonásával (védőnő)

- A tanulók rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel, jártasságokkal az elsősegély-nyújtási alapismeretek terén.

- A tanulóknak először bemutatjuk, majd gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit.

3.3.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Iskolánk a pedagógiai program részeként kidolgozza a teljes körű egészségfejlesztési programot a nevelési program szerves részét képező környezeti és egészségfejlesztési programmal összhangban.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, melynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partnerkapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés-helyi fogyasztás összekapcsolásával);

mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);

a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (énekek, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);

számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló ismeretek oktatása az alábbi egészségfejlesztési tematika alapján.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata

- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatásokban eredményez növekedését:

- A tanulási eredményesség javítása
- Az iskolai lemorzsolódás csökkenése
- A társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése
- A dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek megelőzése
- Bűnmegelőzés
- A társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal
- Az önismeret és önbizalom javulása
- Az alkalmazkodó készség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása

3.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával. A gyerekek szempontjából meghatározó a család, az óvoda és az iskola, mert az alapvető viselkedési formákat itt sajátítják el. Nem becsülhető le a baráti kör és egyéb közösségek hatása sem, de ezek csak később kezdenek előtérbe kerülni. A társadalom egészének hatása elsősorban a médián keresztül közvetítődik. A média hatása

különösen erős a gyerekekre. Ezt az iskolának figyelembe kell venni, és megfelelően értelmeznie.

Az egyén szintjén alapvetően két egymással szemben álló gondolkodásmód létezik: az individuális és a kollektív gondolkodásmód. Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai szinten is megtanulják a gyerekek a kollektív gondolkodásmódot.

3.4.1. A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciaterületek

Szociális és állampolgári kompetenciák:

- közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás
- környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás

Anyanyelvi kommunikáció:

- saját és közérdek képviseléséhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőképesség

Ennek érdekében az iskola feladatai:

Neveljen

- felelősségvállalásra,
- a saját képességek maximális kifejlesztésére,
- a játékszabályok betartására,
- önfegyelemre,
- becsületességre,
- mások győzelmének elfogadására,
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására,
- helyes értékítélet, az önértékelés képességének kialakítására,
- a közvetlen környezetünk (iskola) megóvására,
- környezettudatos szellemben, szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat, erdei iskolákat,
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel,
- hon – és népismeretre,
- hazaszeretetre!

Alakítsa ki

- a másság elfogadását (vallás, életmód, különböző kultúrák, fogyatékoság – szociális kompetencia),
- az empátiás kapcsolatteremtés képességét,
- a türelem és megértés képességét,
- a saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját,
- az önálló véleményformálás képességét (anyanyelvi kommunikáció),
- az érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség),
- az új információs környezetben való eligazodás képességét(digitális kompetencia)!

Mutassa meg,

- hogy sokféle vélemény létezik.
- Véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni.

A tananyag elsajátításakor minden pedagógus

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- segítse a közvetlen tapasztalatszerzést,
- biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához,
- adjon átfogó képet a munka világáról.

A tananyag elsajátítása során

- alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép,
- az alkalmazott, változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését (kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia).

A közösségi nevelés területei iskolánkban

- *Tanórák:* szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák, etika óra
- *Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások:* napközi, szakkörök, kirándulások
- *Diákfórumok*

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- a tanulás támogatásával, kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölc erősítésével,
- a tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatásával,

- a közösségi cselekvések kialakításával (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével),
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztésével,
- különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny), az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítésével.
- Célunk olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés mindannyiunk feladata. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, munkájával.

3.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerése erősítse az értékek iránti fogékonyságukat.
- Minden tevékenység vigye közelebb a tanulót a fenntarthatóság elméletének gyakorlati megvalósításához.

3.4.3. A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.

- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

3.4.4. A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, külső partnerekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.
- Támogassa az integrációt, a befogadás képességét.

3.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

3.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Tanárainkkal kapcsolatos általános elvárások, valamint tevékenységükkel kapcsolatos feladatok meghatározása jelentős eleme iskolánk nevelő-oktató arculatának meghatározásában. Tevékenységünkkel jelentősen befolyásoljuk a tanulók személyiségfejlődését, önképzés iránti fogékonyságukat, az igényes munka iránti tiszteletüket, a tolerancia valós értékeit, a helyes viselkedésminták beépülését a fiatalok magatartásába.

Ennek érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.

- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az intézményvezetővel folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

3.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök hatásköre és legfontosabb feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák /foglalkozások/ túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, aminek érdekében ajánlatos a családlátogatás, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését /szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével/.

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízza meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezleteket tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

3.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

3.6.1. A tehetség és képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyerek valamiben tehetséges. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására. A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, területi-, megyei és országos tantárgyi versenyek biztosítják.

Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben,
- a versenyek legfontosabb elemeként a felkészítés egyéni, építő jellegű legyen,
- hatékony, kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása,
- a versenyzés etikájának megtanítása,
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együtt érző, támogató szerepköre,
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak,
- biztató értékelés,
- differenciált feladatok adása,
- csoportfoglalkozások szervezése,
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padosorok – kör, félkör alakban),
- a házi feladatok differenciálása,
- órai gyakorlaskor más-más feladatkörök adása (pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemelés).

Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

Alapfeladataink:

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos tanulás-szervezési eljárások alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés

- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák
- bizonyos területeken tehetséges SNI-tanulók célirányos fejlesztése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

Versenyeztetés

A szervezett tanulmányi, művészeti és sportversenyek egyik célja, hogy kiemelje a tehetséges tanulókat, segítve ezzel kibontakozásukat, magasabb szintre jutásukat. A tehetség jeleit azonban a szülők is könnyedén felismerhetik. Tudni kell, hogy a tehetség nem biztos, hogy utat tör magának, gyakran előfordul, hogy tehetséges tanulók elkallódnak, ezért szükséges a felismerés és támogatás. Segítsük őket abban, hogy kiemelkedő teljesítménybe fordíthassák átlag feletti képességeiket. Ösztönözzük őket arra, hogy fejlődjenek, gazdagodjanak, és erejüket gyakran mérjék össze másokkal.

A verseny tehát - akár spontán, akár szervezett - jó hatással lehet a tanulók fejlődésére, amennyiben figyelembe veszi az életkori sajátosságokat. Óvakodjunk azonban a túlzásoktól, ne engedjük, hogy a tanulóink erejükön felül vállaljanak ilyen megmérettetéseket. Figyeljünk rá, hogy mennyit bírnak el és ne cipeljenek jóval több terhet, mint amennyit egyébként is muszáj.

Iskolánk a tehetséggondozás kiemelt területének tekinti a tanulók versenyeztetését. Ennek érdekében versenyeket szervezünk és versenyeken veszünk részt:

Versenyegek, melyeken részt veszünk:

- Tantárgyakhoz köthető versenyek
- Művészeti versenyek

- Sportversenyek
- Komplex versenyek

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

3.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A felzárkóztatás kiindulása mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kezdődik. Ez nemcsak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógusok feladatköre, hanem mindnyájunk felelőssége.

A felzárkóztatás alapja a bizalom és az önbizalom erősítése, a fokozott személyesség a munkakapcsolatban. Ezek nélkül nincs hatékony fejlesztés!

Személyre szabott feladatokkal segítünk a lemaradt tanulókon. Fontos, hogy szintjükhöz mérjük a követelményt. A fokozatosság elve alapján nehezülhetnek ezek a feladatok.

A felzárkóztatást elősegítő programjaink:

- tanórán belül differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára,
- tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük,
- fejlesztő pedagógusok segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet,
- szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat,
- a diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás,
- a fejlesztő pedagógusoknak napi kapcsolatuk van a gyerekekkel, s szaktanáraikkal rendszeresen megbeszéljük az aktuális problémákat; kölcsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről,
- tanácsaikkal segítik a szülőket, pedagógusokat,
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik az önálló tanulási szokások, tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika) és a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában,
- tanuló párok kialakítása,
- a tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, (tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája)
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés,
- az egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással,

- a közösség nevelő hatása (a társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé),
- a kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is adunk lehetőséget a tanulók személyiségfejlődését elősegítő tevékenységekre

Iskolánk a bukás-mentességre törekszik, gyenge tanulóinkat igyekszünk a minimum szintre eljuttatni. A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

A helyi és más települések óvodáiból hozzánk érkező tanulókról előzetes információt gyűjtünk. Az első év folyamán szakemberek segítségével kiszűrjük a fejlesztésre szoruló gyerekeket.

A problémák korai feltárása érdekében minden év decemberéig elvégezzük a DIFER felmérést elsős tanulóinknál.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáinknak a gyermekeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket. A szülővel való kapcsolattartás folyamatos, de sajnos nem mindig könnyű meggyőzni őket a vizsgálatok szükségességéről és a folyamatos otthoni gyakorlás fontosságáról.

3.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a tanulási és magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

A feltárt tanulási problémák összerendezése után vizsgálatot kell kezdeményezni, majd a vizsgálat eredménye értelmében a megnevezett szakember bevonásával biztosítani kell a szakszerű ellátást valamint a többségi órákon való támogató nevelő-oktató attitűdöt.

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás
- többségi órákon támogató léggör kialakításával,
- egyéb szakmai támogatással
- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülővel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a tanuló önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szereplni tudását, konfliktuskezelői képességét.

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:

- Esélyegyenlőség biztosítása.
- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt módszer

- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- Kreatív tevékenységek
- Sport tevékenységek
- Kommunikáció fejlesztése
- Önismereti foglalkozások
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközhasználattal.

Az elérendő cél:

- a tanulók felelősségtudatának,
- önfegyelmének,
- kezdeményezőkézségének,
- csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

3.6.4. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI-tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.

Azokat a tanulókat, akiket a szakértői bizottság bár SNI-tanulónak nyilvánít, de alkalmasnak talál az ép tanulókkal való együtt nevelésre-oktatásra, integráljuk. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat. Az integráció igényli a gyógypedagógus folyamatos irányító és ellenőrző tevékenységét.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy az értelmileg akadályozott tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

3.6.5. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A gyermekvédelem legfontosabb feladatai:

- nyújtson segítséget a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez,
- gondoskodjon a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről, feltárásáról és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról,
- segítse a gyermek családban történő nevelkedését.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai:

- segíteni az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját,
- az iskolában a tanulók és a szülők által látható helyen közzétenni a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét és telefonszámát,
- felmérést készíteni az osztályfőnökök segítségével az iskolában lévő veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, segélyben részesülő tanulókról,
- igazolatlan mulasztások tényét és okát felderíteni, indokolt esetben a szükséges lépéseket megtenni,
- az osztályokat felkeresve tájékoztatni a tanulókat arról, hogy milyen problémával, és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, valamint, hogy az iskolán kívül gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményt kereshetnek fel.
- *Kapcsolatot kell tartani:*
  - a Közös Önkormányzati Hivatal népjóléti ügyekkel foglalkozó előadójával – javaslatot tenni rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra,
  - a Gyermekjóléti Szolgálattal – gyermekbántalmazás védelme vagy egyéb pedagógiai eszközzel meg nem szüntethető veszélyeztető tényezők megléte esetén,
  - a Családgondozóval, akinek rendelkezésére kell bocsátani minden olyan információt, mely segíti az általa gondozott családot,
  - a Nevelési Tanácsadóval,
  - az érintett családokkal személyes tanácsadással segíteni.

A nevelési – oktatási intézmény vezetője biztosítja az ifjúságvédelmi felelős munkájához szükséges feltételeket (megbízta a feladatokért felelős személyt, meghatározza munkaidejét

és tevékenységi kereteit, lehetővé teszi szakmai fórumokon, továbbképzéseken való részvételét), irányítja a gyermek- és ifjúságvédelmi munkát.

Az iskola pedagógusai közreműködnek a tanulók veszélyeztető körülményeinek megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Az információikat átadják az osztályfőnököknek vagy az ifjúságvédelmi felelősnek. Együttműködnek a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Segítik az egészségnevelési, ennek részeként a kábítószer-ellenes program kidolgozását és végrehajtását.

Az iskola továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadással segítséget nyújt a tanulóknak és a szülőknek a középiskolai, szakiskolai tanulmányok megkezdéséhez.

3.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő program

A hátrányos társadalmi helyzetet az iskola legfeljebb csökkentheti, megszüntetni nem tudja. Nevelési programunkban elsősorban a távlati tervezéssel foglalkozunk, vagyis a helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, éves ütemezését, valamint a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

Célunk segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve – akár átmenetileg is – hátrányos helyzetűek.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe. El kell érniük, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

Gyermekvédelmi felelőseink és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, a bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik.

A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- **Anyanyelvi kommunikáció**

Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban.

- **Matematikai kompetencia**

Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítene fel.

- **Digitális kompetencia**

Információkeresés.

- **Szociális és állampolgári kompetencia**

Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodás segítése, frusztráció kezelése; egyéni és közérdek tisztelete.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- felzárkóztatás, illetve a tehetséggondozás
- drog- és bűnmegelőzés,
- mentálhigiénés programok,
- pályaaorientációs tevékenység,
- tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről,
- különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés,
- figyelemfelhívás a tanulássegítő foglalkozások előnyeire,
- kapcsolattartás a szakmai szolgáltató intézményekkel,

3.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani. A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogainak gyakorlását és módját a házirend tartalmazza.

3.8 Kapcsolattartás a szülővel, a tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai tanítás- nevelés- tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A szülőknek joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, amely kiskorú gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

A pedagógusok az évi két szaktanári fogadóóra, az évi három szülői értekezlet, továbbá – szükség esetén – a szülő vagy a pedagógus által kezdeményezett beszélgetések a kapcsolattartás fórumai.

Iskolánk együttműködési formái

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről ill. az aktuális feladatokról az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az intézmény vezetője legalább évente egyszer diákközgyűlést hív össze.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőtestülettel.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Szülők-nevelők bálja
- Ünnepi műsorok, játékos foglalkozások (pld.: farsangi multság, gyermeknap, családi nap)
- Pályaválasztási tanácsadás
- Az SNI-tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

A szülők részéről elvárhatjuk:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást az előadások témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- érdeklődő, segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

3.9. A tanulmányok alatti vizsgaszabályzat

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra
- és pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

3.9.1. TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK LEGFONTOSABB ALAPELVEI

Az intézményvezető felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

A vizsgabizottság minimum három főből áll:

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

A vizsgabizottság tagjainak feladatai:

Az elnök:

- felel a szabályok betartásáért,

- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el.

Kérdező tanár(ok):

- csak szaktanár lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Ellenőrző tanár:

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 60 perc. Írásbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgák között 10 – 30 perc pihenőidőt kell biztosítani.

A tanulót és szüleit az osztályozó- és javítóvizsgáról 15 nappal előtte értesíteni kell. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető.

A vizsgáztatás során a felkészülési idő legalább 30 perc, a feleltetés maximum 15 perc tantárgyanként. A vizsgák között 10 – 30 perc pihenőidőt kell biztosítani.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó előírásokról. A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

A tanulmányok alatti vizsgán a 20/2012. EMMI rendelet 68.§ (4) és a 71.§ (3) bekezdése értelmében a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás

során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA

Az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a teljesítményének értékelése céljából, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani, amennyiben az osztályozó vizsga letételét a nevelőtestület engedélyezte.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51.§(3) bekezdésben meghatározott értesítési kötelezettségének.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Sikeres osztályozó vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kaphat a tanuló.

Ha a tanév végén az osztályozó vizsgán a tanuló – maximum 3 tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsgán 3-nál több az elégtelen osztályzata, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

A különbözeti vizsgák időpontját az intézményvezető határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

JAVÍTÓVIZSGA

Ha a tanuló tanév végén – legfeljebb 3 tantárgyból - elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Július 1-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. közötti időpontban szervezhető.

PÓTLÓ VIZSGA

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az intézményvezető jelöli ki.

FÜGGETLEN VIZSGABIZOTTSÁG ELŐTT ZAJLÓ VIZSGA

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 46. § (6) bekezdés m) pontja alapján a tanulónak joga, hogy tanulmányai során tényleges tudásáról független vizsgabizottság előtt adhasson számot.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a Zala megyei Kormányhivatal szervezi meg.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely – legfeljebb 3 - tantárgyból megbukott, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

3.9.2. AZ EGYES VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI, KÖVETELMÉNYEI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDJE

A minimumkövetelmények az 1. számú mellékletben találhatóak.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv és irodalom			
Idegen nyelv			
Matematika			
Környezetismeret			
Ének-zene			
Vizuális kultúra			
Technika és tervezés			
Digitális kultúra			
Testnevelés			
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv			
Magyar irodalom			
Matematika			
Történelem			
Állampolgári ismeretek			
Hon- és népismeret			
Természettudomány			
Biológia			
Kémia			
Fizika			
Földrajz			
Idegen nyelv			
Ének-zene			
Vizuális kultúra			
Technika és tervezés			
Digitális kultúra			
Testnevelés			
Dráma és színház			

3.10 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI r. 64-73.§-ban határozza meg a tanulmányok alatti vizsgával kapcsolatos szabályokat.

3.10.1. Iskolaváltás, átvétellel kapcsolatos szabályok

Az iskola vezetője a felvételi eljárásban a felvételtől, az átvételtől a tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az iskola vezetője írásban közli a tanulóval és a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola vezetőjét. Az iskola vezetője a tanuló felvételének, átvételének megtagadásáról határozat formájában dönt. Az iskola vezetője a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, határidő-számítás, mulasztás elbírálása során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

- a) A kötelező felvételt biztosító iskola vezetője a járási hivataltól kapott nyilvántartás, a kijelölt iskola a megküldött szakértői vélemény vagy a járási hivatal határozata alapján értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem írták be.
- b) Az iskola vezetője értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény körzetében van.
- c) A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvételi kérelemhez a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 22. § (4) bekezdésében felsorolt iratokat kell mellékelni. Kivételt jelent ez alól, ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár, az átvételre a felvételt megállapított eljárás szerint kerül sor.
- d) Az iskolába felvett gyermeket, tanulót - beleértve az egyéni munkarendben tanuló diákot is - az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 49. § (1) – (3) bekezdése szerint benyújtott kérelem alapján vendégtanulói jogviszony létesítésére engedélyt kapott tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata.

Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja. Az iskola kivezeti a nyilvántartásából azt a tanulót, akinek tanulói jogviszonya kérelmére a tankötelezettség megszűnését követően megszűnik.

- e) Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola vezetője értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt, amely gondoskodik a tanuló tankötelezettségének teljesítését biztosító nevelés-oktatásban történő részvételéről.
- f) Ha a tanulót rendkívüli felvételi eljárás keretében vették fel az iskolába, a beiratkozásának időpontját az iskola vezetője állapítja meg.

3.10.2. Az 1. évfolyamba lépés feltételei

Felvételt nyer az iskola első évfolyamára minden olyan tanuló, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakcímen él, illetve
- a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották.

Az első évfolyamra történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáson be kell mutatni:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- a szülő személyi igazolványát,
- a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményt (ha a gyermek nem volt óvodás,
- vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta);

A 2-8. évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- a szülő személyi igazolványát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Fellebbezési lehetőségek:

amennyiben a gyermek nem nyert iskolánkba felvételt, a szülő a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül a fenntartó képviselőjéhez (tankerület igazgatója) fordulhat jogorvoslatért.

3.10.3. Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- a körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Ha olyan tanuló iratkozik az iskolába, aki más tanterv szerint haladt korábban, akkor automatikusan a megfelelő évfolyamra iratkozhat be, az iskola segítséget nyújt és legalább egy hónap türelmi időt biztosít a felzárkózásához, hogy a helyi követelményeknek megfeleljen. Szükség esetén - elsősorban a korábban nem magyarországi iskolában tanult gyermekek körében az iskola különbözeti vizsga /osztályozó vizsga/ letételére szólít fel, ehhez felkészülési türelmi - időt, ill. szaksegítséget biztosít.

A beszámoltatás módja a tantárgy sajátosságainak megfelelően történik.

A tanév közbeni átiratkozásnak külön szabályai nincsenek. Vitás esetben a Nkt. rendelkezései érvényesek.

3.10.4. A felvételi eljárás különös szabályai

A beíratást követő intézményi és fenntartói feladatok:

A beiratkozási adatok intézményi összesítését minden évben a Klebelsberg Központ által kijelölt időpontban végzi el az iskola. Ezt követően az iskola vezetője tájékoztatja a fenntartót a felvenni, sorsolni, ill. elutasítani szándékozott tanulókról. A döntés során szükséges figyelembe venni az egyes iskolák szakmai alapidokumentumában meghatározott maximálisan felvehető tanulólétszámot, az osztályindításhoz szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétét, valamint a nemzeti köznevelésről szóló Nkt. 25.§ (7) bekezdésében meghatározottakat.

A tanulók felvételéről az általános iskola intézményvezetője a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben

foglalt eljárásrend szerint dönt. A felvételtől vagy elutasításról szóló határozatot az intézményvezető küldi meg a szülő részére. Az Nkt. 50.§ (6) bekezdése alapján az általános

iskola köteles felvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében van. Jelentkezés elutasítása esetén a szülő, az Nkt. 37.§ (2)-(3) bekezdése alapján érdeksérelemre hivatkozással nyújthat be kérelmet a kézhezvételtől számított 15 napon belül. A benyújtott kérelmeket a Tankerület a beérkezéstől számított 30 napon belül köteles elbírálni.

Az intézményvezető a kormányhivatal felé jelzi, ha nem írárták be intézményébe a felvételi körzetében élő tanulót, és arról is értesítést küld, ha körzeten kívülit vett fel.

4. Az intézmény helyi tanterve

A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskola szakmailag önálló, maga rendelkezik a törvényi elvárásoknak megfelelően a nevelő-oktató munkájának tervezéséről. Amelynek célja az, hogy az iskolában zajló tanítási-tanulási folyamatot ténylegesen a tanulók életkori sajátosságaihoz, érdeklődésükhöz igazítva lehetőséget biztosítson az egyéni adottságok, a fejlődési ütem tiszteletben tartására a tanulási folyamat egyénre szabott, differenciált szervezésével.

Feladatvállalásunk megegyezik az állam illetve a fenntartó által előírt köznevelési feladatokkal, ám működésünket tekintve fokozottan nyitottak vagyunk a tanulásban akadályozott, a szociálisan hátrányt szenvedő, a sajátos nevelési igényű tanulók felé.

Iskolánk kötelező beiskolázási körzetű intézmény.

4.1 Az intézmény helyi tanterve: Kerettanterv (lásd. 2. számú melléklet)

4.2. Óraszámok

A helyi tantervünk a 2020-21. tanévtől felmenő rendszerben valósul meg az alábbiak szerint. A választott kerettantervek óraszámát megnöveltük a táblázatban megjelölt tantárgyaknál 1-1 órával. Ezt az időkeretet a tananyag begyakorlására, elmélyítésére használjuk fel.

4.2.1. Az 1-4. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020-21. tanévtől

Tantárgyak	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.	
		Szabadon tervezhető		Szabadon tervezhető		Szabadon tervezhető		Szabadon tervezhető
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1
Matematika	4	1	4	1	4		4	
Etika / Hit- és erkölcsstan	1		1		1		1	
Környezetismeret					1	1	1	1
Első élő idegen nyelv							2	
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális kultúra					1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23	
Szabadon tervezhető órakeret		2		2		2		2
Összes tervezett óraszám	24		24		24		25	

4.2.2. Az 5-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020-21. tanévtől

Tantárgyak	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
		Szabadon tervezhető		Szabadon tervezhető		Szabadon tervezhető		Szabadon tervezhető
Magyar nyelv és irodalom	4		4		3	1	3	0,5
Matematika	4		4		3	1	3	0,5
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Hon- és népismeret		1						
Etika / Hit- és erkölcsstan	1		1		1		1	
Természettudomány	2		2					
Kémia					1		2	
Fizika					1		2	
Biológia					2		1	
Földrajz					2		1	
Első élő idegen nyelv	3		3	1	3		3	1

Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Dráma és színház				1				
Technika és tervezés	1		1		1			
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	27		26		28		28	
Szabadon tervezhető órakeret		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	28		28		30		30	

Iskolánk a felső tagozaton választható Dráma és színház, illetve Hon- és népismeret tantárgyak közül a Hon- és népismeret tantárgyat 5. évfolyamon, a Dráma és színház tantárgyat pedig a 6. évfolyamon tanítja.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk pedagógusai az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel. Ezek elfogadásáról, iskolánkban történő alkalmazásáról az előbbi ütemezésnek megfelelően a nevelőtestület dönt.

Az Nkt. fenntartó által biztosított fennmaradó időkeret terhére szervezzük az alábbi egyéb foglalkozásokat: napközi, tanulószoba, felzárkóztatás, tehetséggondozás, szakköri foglalkozások (énekar, furulya, középiskolai felkészítő, robotika, labdarúgás). A tanórán kívüli foglalkozások kínálata az évek során változhat, a választék bővíthet az aktualitásukat veszített programok kikerülhetnek a kínálatból.

4.2.3. Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások

Az iskola bizonyos tantárgyak esetében választást kínálhat fel a tanulónak. Ebben az esetben a tanuló, tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig a törvényes előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató pedagógusok véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

Iskolánkban választható tantárgy: idegen nyelvek (angol, német) / etika, hit- és erkölcstan.

4.2.3.1. A tantárgyválasztás szabályai, eljárásrendje

Az idegen nyelvi tantárgyak választásának lehetőségével minden tanuló élhet. A választás önkéntes, azonban aránytalan csoportlétszám esetén az osztálytanítók javaslata alapján dönt az intézményvezető a csoportokba történő tanulói besorolásról. Erről a döntésről az intézményvezető írásban értesíti a szülőket.

A választott órán vagy foglalkozáson való részvétel a tanítási év végéig kötelező. A választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

A tanuló egy évben egyszer az intézményvezető engedélyével megváltoztathatja döntését. Ez a megszerzett osztályzatot nem érinti. Változtatás esetén a tanulónak különbözeti vizsgát kell tenni az újonnan választott tantárgy előző évi tananyagból.

Az intézmény – felmenő rendszerben - akkor tudja biztosítani az idegen nyelv választásának a lehetőségét, amennyiben a választás következtében létrejövő csoportok létszáma eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény mellékletében meghatározott minimális csoportlétszámot.

4.3. Tankönyveink, taneszközeink kiválasztása igen nagy odafigyelést igénylő folyamat.

Mint hogy az alsó tagozatban az alapozást tekintjük elsődleges feladatunknak, ehhez olyan tankönyveket és taneszközöket kell használnunk, melyek vállalt feladataink megvalósításához legközelebb visznek. Meg kell felelnünk annak a követelménynek is, hogy akármilyen okból tőlünk eltávozó tanítványunk be tudjon illeszkedni másik általános iskola rendszerébe. Feladatunk az igen tehetségesek eredményességének növelése, versenyztetése is.

Ennél sokkal gyakoribb feladatunk a fejlesztésre szoruló tanulók felzárkóztatása *és/vagy* folyamatos fejlesztése. Munkánk akkor szervezhető a legjobban, ha ezeket a feladatokat egy alapkönyvből és hozzá csatolt könyvekből és egyéb tankönyvnek nem minősülő oktatási segédeszközökből építjük fel az általunk használt információhordozók rendszerét.

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

pedagógusaink a tankönyvválasztásnál hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak;

A következő tanévben szükséges **taneszközökről** a bizonyítvány kiosztásakor szóban, illetve az iskola honlapján tájékoztatjuk a szülőket. Tájékoztatjuk a szülőket a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet (jogszabályi rendelkezés alapján).

Fontos figyelembe venni azt is, hogy a választott könyvek éveken át, tartósan használhatók legyenek. Mind a pedagógus, a tanuló, mind a több gyermekes szülő részére könnyebbség, hogy nem kell évente új rendszerrel, felépítéssel ismerkednie.

Mindezek következtében néhány szempont a taneszközök és -segédletek fontossági sorrend figyelmen kívül hagyásával:

- alapul vesszük a kompetenciafejlesztést segítő taneszközöket;
- több éven át min. 4, lehetőleg 8 használható tankönyvcsomag legyen;
- tartalmazza azokat a nevelési, értékrendi elveket, melyek iskolánk számára meghatározó fontosságúak;
- könnyen kiegészíthető legyen az általunk szükségesnek tartott tananyaggal;
- tartalmazza mindazokat az elemeket, melyek a jogszabályi feltételeknek megfelelnek;
- mind a tanuló, mind a szülő, mind a pedagógus számára áttekinthető legyen;
- alkalmas legyen az SNI-integrációra;
- alkalmas legyen a gyenge képességű tanulók fejlesztésére.

Az előbbieken felsorolt elvek és szempontok befolyásolják a kiválasztott és felhasznált taneszközök és segédletek kiválasztását.

4.4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

- az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó, és
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

4.4.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.

Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

Fokozatosan előtérbe helyezzük a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamatokat.

Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.

Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

4.4.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.

Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.

Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

4.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Nkt. 27. § (11) meghatározottak szerint 5 testnevelés óra órarendbe illesztésével szervezzük meg.

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanulóhoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

4.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával, és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

4.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A pedagógus - meghatározott kivétellel - a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli. Félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen a Kréta naplón keresztül értesíteni kell.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

- A tanulmányi munka osztályzattal történő értékelése során irányadó a tantárgy heti óraszámja az alábbiak szerint:
  - heti egy órás tantárgy esetén félévente legalább 3 jeggyel,
  - heti több órás tantárgynál havonta legalább egy érdemjeggyel rendelkezzen a tanuló.
- Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület az osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
- Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felszólítja a szaktanárt, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.
- Az Etika / Hit- és erkölcstan tantárgyak értékelése „részt vett” bejegyzéssel történik.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységesebb értékelése érdekében a tanulók írásbeli számonkéréseinek (témazáró dolgozat, írásbeli felelet) értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltásánál tantestületünk egyetért a következő iránymutatásokkal, amelyeket alkalmazunk:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 - 30 %	elégtelen (1)
31 - 54 %	elégséges (2)
55 – 75 %	közepes (3)
76 – 90 %	jó (4)
91 – 100 %	jeles (5)

Érdemjegyek az e-naplóban:

A naplóban megkülönböztetett színnel jelöljük a tanulói teljesítmény értékelését.

- szóbeli számonkérés kék szín
- írásbeli számonkérés zöld szín
- témazáró dolgozat piros szín
- egyéb (órai munka, csoportmunka, pontok, szereplés, verseny, házi feladat, házi dolgozat) fekete szín

A tanulók értékelése az 1. osztályban és a 2. osztályban félévkor

Szöveges értékelés az alsó tagozatban

A szöveges értékelést az alsó tagozat első évfolyamán a teljes tanévben, valamint a 2. évfolyam első félévében alkalmazzuk a tanulók teljesítményének (tantárgyi, magatartás, szorgalom) értékelésére.

A szöveges értékelés koncepciója:

- az értékelés a gyerekekért, a gyerekeknek szól,
- segíti a reális önismeretet, a helyes önértékelés kialakítását,
- nyitott tükröt tart, nem ítéletet alkot,
- a gyerek aktív részese lehet saját fejlődésének,
- a szülő és a pedagógus közösen gondoskodhat a gyermek fejlődéséről.

A szöveges értékelés elvi követelményei

- fejlesztőközpontúság jellemezze,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- összhangban legyen a helyi tantervvel, a NAT-tal, valamint a pedagógiai programmal,
- a gyakorlatot jellemezze a rendszeres, folyamatos értékelés
- az értékelés egyénre (személyre) szóló legyen,
- a tanítási-tanulási folyamatban tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni.

Az értékelés funkciói:

- diagnosztikus (prognosztikai, korrekciós funkció)
- formatív (fejlesztő, szabályozó funkció)
- szummatív funkció (megerősítés, visszacsatolás, szelekció)

A szöveges értékelés műfaja:

Előre meghatározott, nyomtatott, skála szerinti értékelés (a megfelelő kiemelendő) szükség esetén kiegészítve a személyre szabott, szabadon megfogalmazott szöveggel.

Az értékelés legfontosabb szempontjai:

- együttműködés a társakkal és a tanárokkal (felnőttekkel)
- konfliktuskezelés
- a szabályok betartása
- a közösségben, osztályban elfoglalt hely
- felelősségtudat
- kezdeményezőkézség
- önbizalom
- az érdekérvényesítés képessége
- a munkavégzés rendezettsége
- a munkafegyelem
- a felszerelés
- a házi feladat megléte
- az odafigyelés és összpontosítás
- az önállóság
- a segítségkérés és adás
- az együttműködés
- az érdeklődés
- az aktivitás
- a munkatempó
- a hatékonyság

Az értékelés gyakorisága:

Évente két alkalommal (félévkor, valamint év végén) történik a tanulók teljesítményének értékelése. Ennek alapjául szolgál a tanulók szóbeli és írásbeli %-ban meghatározott teljesítménye.

4.7.1. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti (írásbeli teljesítménye eléri vagy meghaladja a 91%-ot). Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti (írásbeli teljesítménye 76 - 90 % között mozog).

Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti (írásbeli teljesítménye 51 - 75%, között ingadozik). Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti, írásbeli teljesítménye nem éri el a 51 % -ot. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A félévi és év végi minősítéshez az alábbi kifejezéseket használjuk a %-os arányok figyelembe vételével.

- kiválóan megfelelt	91 – 100 %
- jól megfelelt	76 – 90 %
- megfelelt	51 – 75 %
- felzárkóztatásra szorul	0 - 50 %

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységesebb értékelése érdekében a tanulók írásbeli számonkéréseinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltásánál tantestületünk egyetért a következő iránymutatásokkal:

- kiválóan megfelelt   91 – 100 %
- jól megfelelt   76 – 90 %
- megfelelt   51 – 75 %
- felzárkóztatásra szorul   0 - 50 %

A témazáró dolgozatokat százalékosan értékeljük az e-naplóban.

Az 1. osztályban és 2. osztály első félévben a tanuló értékelésére használt jelölések a következők:

- Csillag = Kiválóan megfelelt
- Piros pont = Jól megfelelt
- Egyenes szájú fej = Megfelelt
- Lefelé görbülő fej = Felzárkóztatásra szorul

A heti 2 vagy több órás tantárgyak esetén a tanulónak legalább havonta 1 érdemjeggyel kell rendelkeznie.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy 2 érdemjeggyel történő értékelése:

A NAT-hoz és az alapfokú nevelés-oktatás kerettantervéhez igazított magyar nyelv és irodalom tantárgyat integráltan tanítjuk, de helyi sajátosságokhoz igazodva 2 külön tantárgyként értékeljük a 2.,3.,4. évfolyamokon úgy, mint: 1. magyar nyelv 2. irodalom.

A magyar nyelv értékeléséhez a következő témakörök tartoznak:

- íráskészség
- nyelvtani, helyesírási ismeretek,
- írásbeli szövegalkotás,
- helyesírás és külalak

Az irodalom értékeléséhez a következő témakörök tartoznak:

- kulturált nyelvi magatartás, beszédművelés
- olvasási készség,
- irodalmi, olvasási szövegértés,
- szóbeli és írásbeli szövegértés,
- tanulási készség,
- könyv-és könyvtárhasználat,

4.7.2. Az 3-8. évfolyamos tanulók értékelése

A 2. osztály félévét követően a pedagógus a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben minden tantárgyból rendszeresen érdemjegyekkel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: *jeles* (5), *jó* (4), *közepes* (3), *elégséges* (2), *elégtelen* (1).

Az osztályzatot a magatartás és a szorgalomjegy kivételével a szaktanár állapítja meg.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból *félévente legalább három jeggyel kell rendelkeznie tantárgyanként* ahhoz, hogy félévkor és év végén osztályozható legyen.

A heti 2 vagy több órás tantárgyak esetén a tanulónak legalább havonta 1 érdemjeggyel kell rendelkeznie.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tantárgyat tanító nevelő *értesíti az e-naplón keresztül*.

Ha a tanuló félévi vagy év végi osztályzata jeles és a tanuló tanulmányi munkája kiemelkedő, akkor a tanító, ill. a szaktanár döntése alapján az osztályozó naplóba "5D" -, a bizonyítványba és a törzslapra pedig a megjegyzésben a tantárgy megnevezésével „dicséretben részesült” szerepel.

A 2. évfolyam tanév végétől a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban az órateremben megjelölt valamennyi tantárgyból elért eredményt minősítjük.

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

<i>jeles</i>	Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot, és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.
<i>jó</i>	Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.
<i>közepes</i>	Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait. Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.
<i>elégséges</i>	Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. A gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.
<i>elégtelen</i>	Ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatás formája	Funkciója	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai
Írásbeli röpdolgozat	Az előző 1 óra anyagának számonkérése 15-20 percben	Tanóránként max. 15-20 percben	Felelet értékű (100%)	
Írásbeli felelet	A legutóbbi maximum 3 óra tananyagának számonkérése	Max. 45 perc	Felelet értékű (100%)	Egy nap max. kettő dolgozat előre jelezve az e-naplóban.
Témazáró dolgozat (szummatív)	Egy-egy témakör, tananyag lezárásakor	Max. 2*45 perc	Döntően számít (200%)	Minimum egy összefoglaló és / vagy gyakorló órát követően lehetséges. Egy nap max. kettő dolgozat előre jelezve az e-naplóban.
Záró dolgozat	Az éves tananyag számkérése	Max. 2*45 perc	Szaktantárgyanként meghatározva (200%)	

4.7.3. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése, követelményei, formái és minősítése

A magatartás és szorgalom értékelésének célja és alapelvei:

- segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát,
- segítse a tanulók önértékelésének fejlődését,
- személyre szabott legyen,
- vegye figyelembe a gyermek fejlődését.

Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol.

- A magatartás és szorgalom jegyeiről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt.
- Vitás esetekben az osztályfőnök véleménye a döntő.

Magatartáson értjük a tanuló

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartatását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemét, beszédkulturáját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanuló

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását,
- aktivitását.

4.7.3.1. A magatartás értékelése:

	Fegyelmezettsége	Viselkedése	Hatása a közösségre	Házirend betartása	Felelősség-érzete
<i>példás</i>	nagyfokú állandó	tisztelettudó, udvarias	pozitív, aktív, jóindulatú	betartja, arra ösztönöz	nagyfokú
<i>jó</i>	megfelelő még nem teljesen a sajátja	kivetni valót hagy maga után	közömbös, nem árt	néha hibázik	időnként felelőtlen
<i>változó</i>	másokat zavaró, változó, de igyekszik	udvariatlan, nyegle	vonakodó, ingadozó	részben tartja be	ingadozó
<i>rossz</i>	erősen kifogásolható, negatív	durva, romboló, durván közönséges	negatív ártó, megfélemlítő, bántalmazó	sokat vét ellene	megbízhatatlan

4.7.3.2. A szorgalom értékelése:

	Tanulmányi munkája	Munkavégzése	Kötelesség-tudata	Tanórán kívüli aktivitása	Felszerelése
<i>példás</i>	céltudatos, törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésében	kitartó, pontos, megbízható, önálló	kifogásolhatatlan, precíz	érdeklődő, rendszeres, aktív	felszerelését rendszerben tartja
<i>jó</i>	figyelmes, törekszik a jó tanulásra, néha buzdítani kell	rendszeres, többnyire önálló	néha ösztökélni kell	ösztönzésre dolgozik	felszerelése néha hiányos
<i>változó</i>	munkája ingadozó, gyakran kell figyelmeztetni	rendszeretlen, hullámzó, önállótlán	csak folyamatos figyelmeztetésre dolgozik	ritkán dolgozik	felszerelése gyakran hiányos
<i>hanyag</i>	munkája hanyag, akadályozó, ellenálló	megbízhatatlan, önállótlán	sok az el nem végzett feladata, nem érdeklik a feladatai	egyáltalán nem dolgozik	felszerelése mindig hiányos

4.8. Jutalmazás és fegyelmi intézkedések

1. A tanulók jutalmazása

1. A jutalmazás elvei:

Az a tanuló, aki tanulmányi munkáját tartósan kiemelkedően végzi, kiemelkedő közösségi munkát végez, példamutató magatartást tanúsít, kimagasló sportteljesítményt ér el, vagy kulturális tevékenységével, versenyeken, pályázatokon elért eredményeivel hozzájárul a Teskándi Csukás István Általános Iskola jó hírnevének megőrzéséhez dicséretben, vagy jutalomban részesül.

2. A jutalmazás formái:

2.1. Dicséretok

Iskolánkban elismerésként a szóbeli dicséretok mellett a következő írásos dicséretok adhatók, melyet az e-naplóba be kell jegyezni:

- szaktanári,

- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi

2.2. Jutalmak:

Eredményes munkájukért a tanulók emlékplakettet, oklevelet, könyvutalványt, könyvet, kaphatnak.

2.2.1. Az iskola által alapított díjak:

A kitűnő eredményt elért, példamutató magatartású és szorgalmú, közösségi munkában kiemelkedő tanuló emlékplakettet kap, mely a ballagási ünnepélyen adható át.

A díjat a nevelőtestület bármely tagjának indoklással együtt előterjesztett javaslata alapján a nevelőtestület ítéli oda.

A jutalmazás módjai

3.1. A tanév során adható jutalmak

A tanév ideje alatt egyes versenyeken, pályázatokon, közösségi, kulturális rendezvényeken nyújtott kiemelkedő szereplésért dicséretet adhatók, melyet a dicséret adója egyedi elbírálás alapján dönt el. Az igazgatói dicséreteket az osztályfőnökök kezdeményezhetik. A dicséreteket az odaítéléstől számított egy héten belül kell átadni az adott osztályközösség nyilvánossága előtt.

3.2. A tanév végén adható jutalmak

a) Az iskola pedagógusai által javasolt és a nevelőtestület által odaítélt jutalmak, melyek a tanévzáró ünnepélyen az intézményvezető által adhatók:

Oklevelet és könyvutalványt, ill. könyvet kaphat:

- kiváló tanulmányi munkáért az az 1. évfolyamos szövegesen értékelt tanuló, aki a tanév során kiemelkedő teljesítményt nyújtott, valamint az a tanuló, akinek az év végén a bizonyítványban minden tantárgyból jeles, ill. kitűnő osztályzat szerepel és a magatartása legalább jó.
- nevelőtestületi dicséretben részesül az a 1-8. évfolyamos tanuló, aki egész éves kitartó, szorgalmas tanulmányi munkája mellett, kiemelkedő kulturális és/ vagy közösségi tevékenységet folytat, tanulmányi és/vagy kulturális és/vagy sport versenyeken vesz részt.

b) Az iskola pedagógusai által javasolt és a nevelőtestület által odaítélt jutalmak, melyek a tanévzáró ünnepélyt követően az osztályközösség előtt adhatók:

Könyvutalványt vagy könyvet kaphat:

- jeles szintű tanulmányi munkáért az a tanuló, akinek a tanév végén a bizonyítványban legfeljebb 1 tantárgyból jó, magatartásból pedig legalább jó osztályzat szerepel.

- az a felső tagozatos tanuló, akinek jeles és kitűnő osztályzatai mellett max. 2 jó osztályzata szerepel és magatartása legalább jó.

- kiváló közösségi munkáért az a tanuló, akinek magatartása legalább jó és iskolai szintű kulturális, közösségi, sport rendezvényeken vagy azok lebonyolításában aktívan, eredményesen vett részt.

Fegyelmi intézkedések és büntetések

1. Az a tanuló, aki kötelességeit, a házirendben foglaltakat megszegi, igazolatlanul mulaszt, tanulókhöz nem méltó magatartást tanúsít, fegyelmező intézkedésben részesítendő. A fegyelmező intézkedés nem megtorló jellegű, hanem súlyosabb fegyelemsértések megelőzésére szolgál, mint nevelési eszköz.

A fegyelmező intézkedések szóban és írásban a következők lehetnek:

- szaktanári figyelmeztetés,
- szaktanári intés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,

- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intézés.
- eltiltás közösségi programokon, valamint kirándulásokon való részvételről; az eltiltás időtartamát az intézmény vezetője hagyja jóvá.
- fegyelmi eljárás.

Az írásos intéseket előtte szóbeli figyelmeztető intézkedésben, vagy írásos figyelmeztetésben kell részesíteni a tanulót, kivéve, ha a cselekmény súlya azonnali írásos intést tesz szükségessé. Az igazgatói intést a tantestület bármely tagja kezdeményezheti. A fegyelmi intézkedéseket az e-naplóba kell beírni.

4.9. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az Nkt. 57.§ szabályozza az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételeit. A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az intézményvezető a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról csak iskolalátogatási bizonyítványt kap a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

Az Nkt. 57.§(3) szerint a tanuló az intézményvezető engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

A magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola vezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, egyéni munkarend szerint tanuló diák volt
- az iskola vezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-ánál többet mulasztott, vagy az igazolt és igazolatlan mulasztásainak száma meghaladta a 250 tanítási órát (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (7), (8) bekezdés).

Az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:

- 2-3. évfolyamon magyar nyelv, irodalom, matematika, környezetismeret
- 4. évfolyamon magyar nyelv, irodalom, matematika, környezetismeret, idegen nyelv
- 5-6. évfolyamon magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika, természetismeret.
- 7-8. évfolyamon magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz.

Ha a tanuló 2-8. évfolyamon, a tanév végén háromnál több tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, az évfolyamot ismételni köteles (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. §).

A nevelőtestület döntési jogkörébe tartozik a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása. Az egyes tanulók év végi érdemjegyét osztályozó értekezleten tekintik át a pedagógusok, és együttesen döntenek a megállapított osztályzatok alapján a magasabb évfolyamba lépésről.

Első osztályban javasoljuk a szülőknek, hogy írásban kérjék az évfolyam megismétlését, ha gyermekük nem tudta teljesíteni a tantervi minimumot.

4.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A házi feladatok kiadásának szempontjai is illeszkednek a NAT által megadott életkori szakaszoláshoz, valamint a pedagógiai feladatokhoz. Ennek értelmében figyelembe vesszük:

- a tanulók napi és heti terhelését,
- az egyes diákok képességeit, adottságait,
- az életkori sajátosságokat,
- az értelmi fejlettséget,
- a fejlődés ütemét,
- házi feladat előkészítettségét

Alapelvek:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákot állandó önellenőrzésre!

- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A napközis kollégák folyamatosan tájékoztassák a tanítónőket a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is.
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!

Bármely tantárgyból az otthoni, másnapra történő felkészülés az önálló munkavégzés erősítését, a gyakorlást, a tananyag megerősítését szolgálja.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek.

Az írásbeli házi feladatokat a következő órán közösen vagy egyénileg mindig ellenőrizzük, a hibákat javíttatjuk.

Az osztályokban a délutáni foglalkozásokon „az önálló munka” veszi át a házi feladat szerepét, amelyet a tanítók felügyeletével és segítségével az iskolában oldanak meg a tanulók. Differenciált formában, szükség esetén otthoni gyakorlásra feladatokat biztosítunk.

A felsős egyéb foglalkozások ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozásvezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését, és ellenőrzi, segíti a szóbeli tanulást. A délutáni felkészülésről való hiányzás esetén az előzőekben említett tevékenységek megvalósulása a szülő felelőssége.

Hétvége előtt, péntekről hétfőre, kevesebb házi feladatot adjunk, legyen idő a pihenésre és kikapcsolódásra. Az őszi, téli, tavaszi szünet a kikapcsolódást szolgálja, erre az időszakra csak szorgalmi feladat adható. A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

4.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A csoportbontást a technika, informatika tantárgynál és az idegen nyelv oktatásánál alkalmazzuk a szaktanár által kialakított racionális elvek mentén (pl. technika esetében fiú-lány bontás).

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik csoportban szeretnék tanulmányaikat folytatni.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

4.12. Projektoktatás

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a témanapok, amelyek az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, valamint iskolánk névadójával kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket az éves munkatervben határozzuk meg (Pénz7, Digi7, Fenntarthatósági Témahét).

4.13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján kötelezően tanévenként január-május hónapokban a testnevelést tanító nevelők végzik el testnevelés órákon, az 5-8. évfolyamon. A felmérés a „NETFIT” program tesztjeinek felhasználása és néhány kiegészítő teszt alapján történik.

Tesztfeladatok:

- testtömeg mérése
- testmagasság mérése
- testtömegindex számítása
- testzsírszázalék mérése
- állóképességi ingafutás –teszt
- ütemezett hasizom teszt
- törzsemelés teszt
- ütemezett fekvőtámasz teszt
- kézi szorítóerő mérése
- helyből távolugrás teszt
- hajlékonysági teszt

4.14. Az iskola egészség- és környezeti nevelési elvei

4.14.1. Egészségnevelési program

Legfontosabb célkitűzéseink:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet valamint az egészséges táplálkozás iránt.
- Tudatosítsuk a testmozgás fontosságát!

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Természettudományos kompetencia
Az ember és a rajta kívüli természet között lejátszódó kapcsolatok megértése, előrejelzése
- Szociális kompetencia:
A saját egészséges életvitel meghatározó szerepének megértése
Testi-lelki egészségünk védelme, ennek szerepe a társadalomban

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének!
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat: gyakorlással, segítséggel és példamutatással.
- Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására (anyanyelvi kommunikáció).
- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységben és az egészséges életmód kialakításában.
- A napközis tevékenységek során biztosítsunk lehetőséget arra, hogy a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőn tölthessék szabadidejük nagy részét (legalább napi két óra). Mindezek figyelembevételével alakítsuk helyesen a napi és heti rendet.

Az egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása (napi ötszöri étkezés)
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése
- Iskolánk a tanulók számára háromszori étkezést biztosít.
- El kell érniük, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.

A személyi higiéné kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása
- Váltócipő használata
- Gyakori fertőző betegségek megelőzési módjainak megismertetése
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele

- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele (védőnő)

A mentálhigiéné feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára
- Ésszerűen tervezett oktató- és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést
- A veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése
- Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulóknak az iskolapszichológusokkal együttműködve
- A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése
- Személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása, kiegészítése különböző terápiák javaslatával
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére

A családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés.
  - Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.
  - Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről. Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

4.14.2. A környezeti nevelés

Alapelveink:

- A fenntartható fejlődés erősítése

A környezeti nevelés a fenntartható fejlődés feltételeinek megvalósítását szolgálja. Olyan fejlődést, mely a jelen szükségleteit kielégíti anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékeinek esélyeit.

- A környezetünk védelme

Az ember környezetéhez hozzátartozik a természetes, az épített és a társadalmi környezet.

A környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönösségét, helyét és szerepét a környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új magatartási és életviteli mintákat, melynek során a környezetéért felelős személyiségekké válnak.

E cél eléréséért biztosítanunk kell tanulóink számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassák a pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget, a környezet megvédéséhez szükséges értékrendszert, készséget, tudást.

- A rendszerszemléletű környezetlátás

A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek kell lennie, hiszen környezetünkben minden mindennel összefügg; ez lehetőséget ad több tudományterület összekapcsolására is.

A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, mely nem korlátozódik csak az iskolára, az élet más színterein is megjelenik.

- A problémamegoldó szemlélet

A környezeti nevelésnek a valós életben kell gyökereznie. Helyi problémákra és azok megoldására, természeti, társadalmi jellemzők megismerésére kell támaszkodnia. Ezek megoldása közben láttatja meg a globális összefüggéseket (természettudományos kompetencia). A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra figyelés, egymás elfogadása, a társadalomba való beilleszkedés képességének fejlesztése. Mivel a jövő ökológiai problémái előre sok esetben nem láthatók, ezért fontos a problémamegoldó gondolkodás, kreativitás képességének kialakítása és fejlesztése (matematikai kompetencia).

Konkrét célok és feladatok:

- Hajlandóságot kell ébresztenünk a tenni akarásra, a konkrét problémák megoldására, hatékony együttműködésre és eredményes konfliktuskezelésre.

- Nyitottá kell tennünk tanulóinkat a környezet szépségeinek befogadására, kritikussá a negatív környezeti jelenségekkel szemben.
- Segítjük a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását.
- Élményhelyzeteket biztosítunk, hogy helyes döntéseket tudjanak hozni felelősségteljes magatartással, jó értékítélettel a pozitív jövőkép kialakulásának érdekében.
- Biztosítjuk a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének és megoldásának lehetőségét.
- Kialakítjuk a gyerekekben a helyes választás képességét, lehetőséget adunk a környezetkímélő technológiákkal készült termékek megismerésére, a takarékos és mértékletes életvitel igényére.
- A környezeti nevelést beépítjük egyéb tantárgyakba; lehetővé téve ez által az összetett környezeti jelenségek sokoldalú megközelítését, megismerését.
- A jelenlegi természeti és épített környezet megismerését biztosító programokat szervezünk a tantervek figyelembe vételével.
- Részt veszünk a szelektív hulladékgyűjtési és újrahasznosítási programban.
- Az ökológiai szemléletet kialakítjuk és fejlesztjük a természetes életközösségek megfigyelésével, környezeti változások nyomon követésével, természetes élőhelyek megóvásával, irányított természetvédelmi tevékenységgel (téli madáretetők készítése, folyamatos madáretetés).
- Törekszünk arra, hogy az iskolai rendezvények a lehető legkisebb mértékben terheljék a környezetet.
- Iskolánk környezeti adottságait megőrizzük, udvarunk további parkosítása a gyerekekkel közösen megoldható gyakorlati feladat.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Természettudományos kompetencia**
  - Az emberi tevékenység okozta változások megértése
  - A fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség
  - A tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásának felelőssége
- **Szociális és állampolgári kompetencia**

- Közügyekben való aktív közreműködés fontossága a környezetvédelemben
- **Környezettudatosság, esztétikai tudatosság**
  - Környezetünk esztétikus alakítása, egyetemes és kulturális örökségünk védelme

Teskánd, 2023. augusztus 17.

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította.

A pedagógia program nyilvánosságra hozatala:

A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

A pedagógiai program mellékleteinek és függelékeinek rendje

A pedagógiai program mellékletei

1. sz. melléklet Minimumkövetelmények
2. sz. melléklet Helyi tanterv az 1-4. évfolyamon
3. sz. melléklet Helyi tanterv az 5-8. évfolyamon

Legitimációs záradék

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény diákönkormányzata 2023. év augusztus hó 28. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Teskánd, 2023. augusztus 28.

.....
diákönkormányzat képviselője

A *pedagógiai programot/módosítását* a szülői szervezet (közösség) 2023. év augusztus hó 28. napján tartott ülésén megtárgyalta.

Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Teskánd, 2023. augusztus 28.

.....
szülői szervezet (közösség) képviselője

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézményi tanács 2023. év augusztus hó 28. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Teskánd, 2023. augusztus 28.

.....
intézményi tanács képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény nevelőtestülete 2023. év augusztus hó 30. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: T eskánd, 2023. augusztus 30.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: T eskánd, 2023. augusztus 30.

P. H.

.....
intézményvezető

22.3. Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programból eredően a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul.

Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Zalaegerszeg,

.....
Kajári Attila
tankerületi igazgató
fenntartó képviselője

2. sz. függelék: A pedagógiai program jogszabályi háttere

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény

A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)

A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 31.) Korm. rendelet

A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet

A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26) EMMI rendelet

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

A kéttanítási nyelvű iskolai oktatás irányelveinek kiadásáról szóló 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelet

A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról Oktatási Hivatal honlapján található irányelvek

A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet

A tanév rendjéről szóló mindenkorai miniszteri rendelet

Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet.